

EXERCISES

1. Read the statements and decide if they are true or false.

1. Biological WMDs are not able to cause deaths to a considerable extent.
2. BWMDs are not only aimed against human beings.
3. Toxins, unlike disease causing organisms, are of purely manmade origin.
4. The primary goal of BWMDs is not always to cause casualties of any kind.
5. Chemical weapons utilize the explosive force of chemicals used in missiles.
6. The Biological Weapons Convention bans production of new biological weapons; old armaments may be used as deterrents though.
7. Chemical weapons require effect boosters for chemicals used as they are not effective in their natural states.
8. One can take advantage of natural elements to control the application of chemical weapons.

2. Use expressions from the text to match these definitions.

1. (v) _____ – to scatter or spread widely
2. (n) _____ – an act of killing suddenly or secretly, especially a politically prominent person
3. (v) _____ – to raise to a higher degree, intensify, magnify
4. (adj) _____ – appropriate, suitable, proper
5. (n) _____ – the ability to carry, spread or transmit a disease
6. (n) _____ – something that threatens to cause evil, harm, injury, etc.
7. (v) _____ – to accumulate (material, or the like) for future use
8. (v) _____ – to accomplish, to cause to happen
9. (v) _____ – to penetrate through the pores, surface, etc.
10. (n) _____ – a medicine or other remedy for counteracting the effects of poison, disease, etc.

3. Complete with prepositions if necessary.

1. to be appropriate ___ the case
2. to be capable ___ causing mass deaths
3. to be ___ forms ___ missiles, bombs, rockets, etc.
4. to range ___ strategic and tactical military applications
5. to result ___ economic loss
6. to be derived ___ animals, plants or microorganisms, etc.
7. to become suitable ___ mass production
8. an agent befitting ___ its purpose of lethality
9. a menace ___ the potential ___ starting pandemics
10. to be prohibited ___ using, developing, testing, etc.
11. a direct toxic effect ___ humans, animals and even plants
12. to be conducted ___ two phases
13. to be ___ accordance ___ the convention
14. to permeate ___ the body ___ the eyes

4. Complete the gaps with words from the box. There is one extra expression you will not need.

agents	blister	blood	choking
dispensed	inhaled	liquids	menace
nerve	permeate	respiratory	skin

- (1) _____ agents, like sarin, tabun, and soman, are considered most deadly of four categories of chemical agents. They are usually
- (2) _____ in the form of (3) _____ or gases and thus can be inhaled or can (4) _____ through the skin. They cause severe damage to the central nervous system and can result in death.
- (5) _____ agents cause severe burns and blistering of the
- (6) _____. Typical examples of these agents are sulfur, or nitrogen mustards. (7) _____ agents, as the term indicates, cause
- (8) _____ failure when inhaled as they directly attack the system responsible for breathing. Examples of these (9) _____ include chlorine and diphosgene. (10) _____ agents lower the ability to use and transfer oxygen in the body. The chemicals, like cyanide, are generally (11) _____ and consequently transported into the blood stream.

Answer key to the exercises

Ex. 1: 1F, 2T, 3F, 4T, 5F, 6F, 7F, 8T. Ex. 2: 1 disseminate, 2 assassination, 3 enhance, 4 befitting, 5 contagiousness, 6 menace, 7 stockpile, 8 effectuate, 9 permeate, 10 antidote. Ex. 3: 1 in, 2 of, 3 in + of, 4 over, 5 in, 6 from, 7 for, 8 – , 9 with + for, 10 from, 11 on, 12 in, 13 in + with, 14 into + through. Ex. 4: 1 nerve, 2 dispensed, 3 liquids, 4 permeate, 5 blister, 6 skin, 7 choking, 8 respiratory, 9 agents, 10 blood, 11 inhaled, extra: menace.

Zpracoval tým CJP Vyškov

Vaše případné dotazy, připomínky a náměty nám prosím pošlete na naši e-mailovou adresu: jazykovy.koutek@unob.cz.

CASA C-295

Transportní letoun C-295 vznikl úpravou předchozího modelu CN-235, za jehož vznikem stojí španělská společnost CASA a indonéská IPTN. Obě firmy se na počátku osmdesátých let minulého století spojily, aby na trh uvedly novou generaci transportního letounu vhodného jak pro civilní, tak i vojenský trh. Aby nový letoun uspěl, musel nabídnout dobré letové výkony a nízké provozní náklady. Výsledkem přibližně tříletého vývoje se stal model CN-235, jehož první prototyp vzletl 11. listopadu 1983. Po získání certifikace různých úřadů byla o pět let později zahájena sériová výroba. Letoun se na původně zvažovaném civilním trhu příliš neprosadil a nedokázal porazit konkurenční modely ATR-42, ATR-72 a Bombardier Dash 8, které trhu vrtulových dopravních letounů dominují. O to větší zájem o CN-235 projevili vojenští uživatelé. Velkou výhodou letounů CN-235 je totiž schopnost provozu z nepevněných ploch a velmi krátký start i přistání. Pro vojenská letectva vznikla celá řada variant, včetně námořních hlídkových verzí vybavených řízenými protilodními raketami. Dosud bylo dokončeno přes 275 letounů, přičemž výrobní linka stále dokončuje nové kusy.

V roce 1995 zahájila firma CASA, která se později stala součástí evropského konsorcia EADS, vývoj prodloužené verze. Právě požadavek na zvětšení objemu nákladové kabiny byl nejčastější připomínkou uživatelů. První prototyp prodlouženého modelu s označením C-295 byl poprvé zalétán v závěru roku 1997. Oproti svému předchůdci nabídl dvojnásobnou přepravní kapacitu. I v případě tohoto modelu výrobce původně zvažoval stavbu civilní varianty, nakonec ale vzniklo pouze vojenské provedení. První zákazníci své C-295 získali v roce 1998 a dosud bylo postaveno přes 100 kusů. Také C-295 se dočkal mnoha verzí, včetně námořní hlídkové varianty či verze pro vzdušné velení vybavené přehledovým radiolokátorem nad trupem. V současné době slouží stroje C-295 hned ve čtyřech členských zemích NATO, a to v Polsku, Portugalsku, Španělsku a nejnověji i České republice. Kromě toho je najdeme

ve vzdušných silách dalších dvanácti zemí, přičemž předchozí model CN-235 létá u dalších 26 vojenských uživatelů po celém světě.

Během vojenské výstavy IDET 2009 v Brně podepsalo Ministerstvo obrany ČR smlouvu s konsorciem EADS o dodání čtyř letounů C-295M, z nichž jeden byl hrazen formou dodávky pěti letounů L-159. Nákup těchto transportních letadel měl vojenskému letectvu umožnit vyřadit dosluhující Antonovy An-26. Všechny čtyři pořízené stroje jsou od počátku provozovány na 24. základně dopravního letectva v Praze – Kbělicích. Výrobce je dodal v univerzální konfiguraci, která měla být u některých letadel doplněná o ochranný systém umožňující nasazení i v prostředí s ohrožením palbou protiletadlovými raketami. Po dodání výrobce upravitel palubní vybavení, neboť avionika i ochranný systém vykazovaly určité nedostatky. Jako kompenzaci nakonec letectvo získalo zpět dva dvoumístné L-159.

přepravy maďarských vojáků do Kosova. Maďarské letectvo má dlouhodobě nedostatek transportní kapacity, který pomohly vyřešit české letouny zapojené do aliančního systému ATARES. Mezi méně tradiční úkoly patří transport koní Převalského do Mongolska. Kvalitu posádek i letadel samotných důkladně prověřila různá mezinárodní cvičení, včetně těch, která jsou zaměřena speciálně na zdokonalení schopností transportního letectva, jako například EATT 2012 ve Španělsku.

Základní technický popis

CASA C-295 je dvoumotorový samonosný hornoplošník určený pro přepravu až 71 pasažérů nebo odpovídajícího množství nákladu. Trup je vyroben z hliníkových slitin, některé prvky pak z kompozitních materiálů. Před letounu začíná kabinou pro dva piloty vybavenou tzv. celoskleněným kokpitem, na niž navazuje nákladový prostor přístupný dvěma dveřmi na pravé straně trupu, jedněmi na levé a rozměrnou hydraulicky ovládanou rampou v zádi, která umožňuje snadnou manipulaci s nákladem. Uvnitř kabiny se nacházejí sklopné sedačky a naviják pro posun nákladu. Trup zakončují klasické ocasní plochy. K trupu je připevněno rozměrné křídlo opatřené mechanizací na odtokové hraně. Turbohřídelové motory PW127G o výkonu po 1 972 kW jsou uloženy v samostatných gondolách na křídlech a pohánějí šestilisté stavitelné vrtule. Levý motor zároveň slouží jako pomocná energetická jednotka. Zasouvací podvozek je tvořen příďovou nohou se dvěma koly a dvěma dvounápravovými hlavními nohami.

Text a foto: Jakub Fojtík

Hlavní takticko-technická data C-295M:

Délka trupu	24,50 m
Výška trupu	8,66 m
Rozpětí křidel	25,81 m
Prázdná hmotnost	11 150 kg
Vzletová hmotnost	23 200 kg
Maximální rychlost	482 km/h
Dostup	7 620 m
Dolet	5 630 km

I přes relativně krátkou službu se letouny C-295 stihly zapojit do celé řady činností a plně nahradily An-26. Kromě pravidelné přepravy osob a materiálu v rámci ČR i během vojenských cvičení se letouny podílely na zajištění odsunu materiálu a vybavení AČR z mise KFOR v Kosovu, či naopak

Odstřelovací puška SAKO TRG 22

Odstřelovací puška Sako TRG 22 byla zavedena do výzbroje Armády České republiky počátkem jednadvacátého století. Jako první ji získala speciální jednotka Vojenské policie SOG. Následně jí byla vyzbrojena 4. brigáda rychlého nasazení, některé mechanizované jednotky a jednotky Vojenské policie. Jedná se ve své kategorii o skutečně velice zdařilou zbraň z produkce finské zbrojovky Sako. Odstřelovací pušky této kategorie využívá i Policie České republiky, která jimi nahradila původní dragunovy a odstřelovací pušky ČZ 550 Sniper.

Firma Sako byla založena krátce po první světové válce. Zpočátku se zaměřovala na opravy a konverze vojenských zbraní na lovecké a sportovní pušky. Během druhé světové války tato zbrojovka téměř zanikla. Takže v roce 1946 musela být vybudována prakticky od základů znova. Již koncem padesátých let minulého století vyvinula řadu zajímavých sportovních a loveckých zbraní. Přelomovou pro její výrobu se ale stala osmdesátá léta, kdy začala vyvíjet vojenskou puškou TRG 21 a policejní puškou TRG 41. Veřejnosti ji představila v roce 1989. O deset let později na ni navázala nová modelová řada odstřelovacích pušek TRG 42 a TRG 22. A právě ty patřily ve své kategorii k nejlepším na světě. V současné době je firma Sako členem koncernu Berette Holding Group.

Pro speciální účely

Odstřelovací puška Sako TRG 22 je zbraní jednotlivce a je předurčena ke speciálním účelům. Ozbrojené složky ji využívají k vedení mířené střelby na vzdálenost do 800 metrů. Tato opakovací zbraň je konstruovaná na standardní puškový náboj 7,62 × 51 mm (308 Win). Sako TRG 22 je velice přesnou zbraní, která zároveň svou variabilitou splňuje i ty nejnáročnější požadavky speciálních jednotek. Je vybavena opakovacím válcovým otočným odsuvným závěrem modifikovaného systému Mauser se třemi uzamykacími ozuby. Ocelová hlaveň se vyrábí

